

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 6S/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0824100268
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2025:0824100268.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Andreja Maukša (sudca spravodajca) a členiek senátu JUDr. Kataríny Kochan Morovej a JUDr. Aleny Majerovej, vo veci žalobcu A. B., nar. XX. XX. XXXX, C. D. X, XXX XX E. F., zast. Advokátska kancelária Perhács s.r.o., Jelenec 353, 951 73 Jelenec, IČO: 51 864 983, proti žalovanému Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42 499 500, o preskúmanie zákonnosti oznámenia prezidenta žalovaného č. 103877/2024 zo dňa 04. 03. 2024, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietla.

II. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Administratívne konanie a napadnuté opatrenie

1. Žalobca sa od žalovaného domáhal doplatenia zložky služobného príjmu pozostávajúcej z osobného príplatku v sume 133 eur (4.000,00 Sk) mesačne za obdobie od 12. 01. 2009 do 11. 08. 2017 titulom neplatného skončenia služobného pomeru, spolu v sume 13.832 eur s príslušenstvom v civilnom súdnom konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica ako upomínacom súde. Po postúpení veci Okresnému súde Zvolen vydal tento súd medzitýmny rozsudok č. k. 12Cpr/4/2020-170 zo dňa 06. 08. 2021, ktorým rozhodol, že nárok žalobcu je dôvodný v rozsahu 100 percent. Krajský súd v Banskej Bystrici na základe odvolania žalovaného uznesením č. k. 16CoPr/4/2021-245 zo dňa 03. 03. 2022 medzitýmny rozsudok Okresného súdu Zvolen zrušil, konanie zastavil a vec postúpil žalovanému. Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 5Cdo/129/2022 zo dňa 28. 09. 2023 dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zamietol.

2. Následne o uplatnenom nároku žalobcu rozhodol prezident žalovaného rozhodnutím č. 24681/2024 zo dňa 16. 01. 2024 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) tak, že žiadosť žalobcu zamietol podľa § 187 ods. 1 a § 246 ods. 13 zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (ďalej len „zákon č. 200/1998 Z. z.“) v spojení s § 324 ods. 7 zákona č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej správe“), keďže neboli splnené zákonné podmienky pre poskytnutie požadovaného doplatku služobného platu.

3. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, ktoré prezident žalovaného vybavil listom č. 103877/2024 zo dňa 04. 03. 2024 označeným ako „Oznámenie“ (ďalej len „napadnuté opatrenie“). V napadnutom opatrení prezident žalovaného uviedol, že zákon o finančnej správe určuje v § 293 ods. 3 ako miesto odvolania oprávnený orgán, ktorý rozhodnutie vydal, pričom na podanie odvolania proti rozhodnutiu ustanovuje § 293 ods. 1 zákona o finančnej správe 15-dňovú lehotu, ktorá začína

plynúť dňom, ktorý nasleduje po dni oznámenia rozhodnutia. Lehota na podanie odvolania sa považuje za dodržanú, ak bolo odvolanie podané na príslušnom orgáne, pričom v súlade s formuláciou § 293 ods. 3 zákona o finančnej správe nepostačuje jeho odovzdanie na poštovú prepravu. Prvostupňové rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 08. 02. 2024, žalobca proti nemu podal odvolanie adresované prezidentovi finančnej správy, ktoré bolo podané na poštovú prepravu dňa 23. 02. 2024 a bolo doručené prezidentovi finančnej správy ako oprávnenému orgánu dňa 26. 02. 2024. Napriek tomu, že žalobca bol prvostupňovým rozhodnutím v zmysle § 293 ods. 1 a 3 zákona o finančnej správe správne poučený o lehote a mieste podania odvolania, odvolanie nebolo podané oprávnenému orgánu v zákonnej lehote, a preto sa dňa 23. 02. 2024 stalo prvostupňové rozhodnutie právoplatným. Oneskorené odvolanie je procesný úkon, ktorý nie je spôsobilý vyvolať rovnaké právne účinky ako riadne podané odvolanie, preto nebráni tomu, aby napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Vecne preskúmať správnosť rozhodnutia prvostupňového orgánu v rámci odvolacieho konania možno len na základe riadneho a včas podaného odvolania.

Správna žaloba a vyjadrenia účastníkov

4. Správnu žalobou podanou v zákonnej lehote sa žalobca domáha zrušenia napadnutého opatrenia aj prvostupňového rozhodnutia. V rámci žalobných bodov v časti III.1 žalobca namietal, že prvostupňové rozhodnutie je nezákonné, nepreskúmateľné, vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a nebol presne a úplne zistený skutočný stav veci. V zmysle § 187 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z. v prípade zrušenia rozhodnutia o skončení služobného pomeru colníka tento pomer trvá a za čas neplatného skončenia služobného pomeru patrí colníkovi služobný príjem podľa § 79 ods. 1 písm. a) až l) zákona č. 187 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z., teda aj osobný príplatok podľa písm. g). Žalobcovi bol vyplatený príjem, ktorý mu patril v čase pred neplatným skončením služobného pomeru, avšak bez osobného príplatku v sume 4.000,- Sk (133 eur). Žalovaný prehliada, že rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Michalovce o služobnom plate č. 30/42/2009-5334 zo dňa 02. 01. 2009 nebolo žalobcovi nikdy doručené, a preto nenadobudlo právne účinky a správne konanie, v ktorom bolo toto rozhodnutie vydané, nebolo nikdy skončené. V časti III.2 správnej žaloby žalobca namietal, že žalovaný postupoval svojvoľne v rozpore so zákonom a poučením, ak na žalobcove odvolanie neprihliadol, pretože nebolo v lehote 15 dní doručené prezidentovi finančnej správy odvolajúc sa na ustanovenie § 293 ods. 3 zákona o finančnej správe. Ide o závažné pochybenie, ktoré znemožnilo žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces (denegatio iustitiae) garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z ustanovenia § 293 ods. 3 zákona o finančnej správe nijako nevyplýva, že 15-dňová lehota na podanie odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu nie je zachovaná, ak bolo písomné podanie v posledný deň lehoty odovzdané orgánu, ktorý mal povinnosť ho doručiť (pošte). Na zachovanie lehoty nebolo potrebné, ako to vyplýva aj zo zákona o finančnej správe, aby bolo písomné podanie v určenej lehote doručené príslušnému orgánu, ako to mylne uvádza žalovaný, ale stačí, ak bolo v tejto lehote odovzdané orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. Konaním správnych orgánov bolo podľa žalobcu zasiahnuté do jeho ústavou zaručeného práva na spravodlivý proces (čl. 46 až 50 Ústavy SR) a bol porušený princíp právneho štátu uvedený v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, pretože preskúmané rozhodnutia nepovažuje za spravodlivé, ale arbitrárne, formalistické, svojvoľné a nedostatočne odôvodnené. Z odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej správy musí byť zrejme akými úvahami bol vedený správny orgán pri rozhodovaní o danej veci a tiež, na základe akých konkrétnych podkladov rozhodol, pričom nestačí iba uvedenie daných podkladov, no podklady musia byť špecifikované. Každé rozhodnutie orgánu, ktoré môže nepriaznivo ovplyvniť práva alebo záujmy súkromnej osoby, obsahuje dôvody, na ktorých sa zakladá, s jasným uvedením podstatných skutočností a právneho základu rozhodnutia. Úradník nesmie vydávať rozhodnutia, ktoré sú založené na stručných alebo vágnych dôvodoch, alebo ktoré neobsahujú individuálne odôvodnenie.

5. Žalovaný navrhol správnu žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g) v spojení s § 7 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) odmietnuť ako neprípustnú. Podľa žalovaného z § 293 ods. 1 a 3 zákona v spojení s § 308 ods. 4 zákona o finančnej správe vyplýva ustanovenie lehoty aj miesta na podanie odvolania, a to oprávnený orgán, ktorý rozhodnutie vydal. Ako výnimky zákon ustanovuje odvolanie podané voči služobnému hodnoteniu (§ 293 ods. 2 zákona o finančnej správe), absencia, resp. nesprávne poučenie účastníka konania (§ 293 ods. 4 zákona o finančnej správe) a zmeškanie lehoty na podanie odvolania zo závažných dôvodov (§ 293 ods. 5 zákona o finančnej správe). Zákon o finančnej správe na rozdiel od § 60 zákona č. 71/1967

Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), § 98 SSP či § 386 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov neobsahuje právnu úpravu postupu pre prípad oneskoreného odvolania a žalovaný ho nemôže podľa zákona o finančnej správe ani odmietnuť ani zamietnuť. Žalovaný by tak po obdržaní oneskorene podaného odvolania nemusel voči žalobcovi urobiť nijaký krok, avšak považoval za korektné a správne žalobcu o oneskorenom odvolaní upovedomiť formou oznámenia. Zákon o finančnej správe ani žiadny iný právny predpis neumožňujú rozhodovať o oneskorene podanom odvolaní. Žalovaný poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/28/2020 zo dňa 25. 05. 2021 (odseky 15. až 19.) a uzatvoril, že nepodaním odvolania voči prvostupňovému rozhodnutiu nedošlo k vyčerpaniu všetkých riadnych opravných prostriedkov, ktorých použitie umožňuje zákon o finančnej správe, a teda nebola splnená základná podmienka pre prípustnosť žaloby.

6. Žalobca repliku nepodal.

Posúdenie veci správnym súdom

7. Správny súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil dňa 24. 09. 2025, keďže účastníci výslovne nežiadali nariadenie pojednávania, ani správny súd nevzhladol iný dôvod na nariadenie pojednávania podľa § 107 ods. 1 SSP. Po preskúmaní správnej žaloby, administratívneho spisu a napadnutého opatrenia správny súd dospel k záveru, že žalobcom vznesené žalobné body sú nedôvodné, a preto správnu žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

8. Správny súd v prvom rade uvádza, že napadnuté opatrenie predstavuje spôsobilý predmet prieskumu v správnom súdnictve, pretože ide o opatrenie podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP, nakoľko ide o akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva a povinnosti žalobcu priamo dotknuté. Napadnutým opatrením posudzoval žalovaný odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu s tým, že pokiaľ odvolanie vyhodnotil ako oneskorene podané, vydaním tohto opatrenia došlo k vybaveniu odvolania. Pokiaľ by žalovaný posúdil odvolanie ako podané včas, došlo by k vecnému prieskumu prvostupňového rozhodnutia a vydaniu rozhodnutia vo veci samej v odvolacom konaní. Je preto zrejmé, že postupom žalovaného pretaveným do napadnutého opatrenia, ktorým vyhodnocoval, či dôjde alebo nedôjde k vecnému prieskumu prvostupňového rozhodnutia na základe žalobcom podaného odvolania, mohli byť práva žalobcu priamo dotknuté. Preto nebol dôvod na odmietnutie správnej žaloby podľa § 98 ods. 1 písm. g) v spojení s § 7 písm. a) SSP ako sa toho domáhal žalovaný.

9. Pokiaľ ide o samotné posúdenie veci, kľúčovou otázkou je, či bolo odvolanie žalobcu voči prvostupňovému rozhodnutiu podané včas, konkrétne, či zákon v danom prípade vyžaduje, aby bolo odvolanie v lehote 15 dní doručené oprávnenému orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, alebo postačuje jeho doručenie na poštovú prepravu.

10. Žalovaný v administratívnom konaní postupoval podľa zákona o finančnej správe, ktorý derogoval zákon č. 200/1998 Z. z., ktorý do účinnosti zákona o finančnej správe upravoval služobný pomer colníkov a s tým súvisiace nároky vrátane služobného platu. V zmysle prechodného ustanovenia § 324 ods. 1 zákona o finančnej správe sa na konanie vo veciach služobného pomeru colníkov, ktoré sa začalo pred 01. 07. 2019 podľa predpisov účinných do 30. 06. 2019 a nebolo pred 01. 07. 2019 právoplatne skončené, vzťahujú predpisy účinné do 30. 06. 2019. Predmetné konanie sa začalo na základe podania žalobcu doručeného pôvodne Okresnému súdu Banská Bystrica až dňa 11. 09. 2019, a preto sa na konanie (procesný postup) použije zákon o finančnej správe a nie pôvodný zákon č. 200/1998 Z. z. Pokiaľ však ide o práva a povinnosti, ktoré vznikli colníkovi zo služobného pomeru pred 01. 07. 2019, tieto v súlade s § 324 ods. 7 zákona o finančnej správe zostávajú zachované a posudzujú sa podľa predpisov účinných do 30. 06. 2019. Keďže predmetom administratívneho konania bola žiadosť žalobcu o doplatenie služobného platu za obdobie od roku 2009 do roku 2017, na posúdenie existencie samotného nároku sa použijú ustanovenia v tom čase platného zákona č. 200/1998 Z. z. Preto žalovaný postupoval správne, keď uplatnený nárok (hmotnoprávne) posudzoval podľa zákona č. 200/1998 Z. z., a konanie (procesnoprávne) viedol podľa zákona o finančnej správe.

11. Zákon o finančnej správe je tzv. „statusový zákon“, ktorý komplexne vo svojej štvrtjej časti vymedzuje práva a povinnosti príslušníkov finančnej správy týkajúce sa ich služobného pomeru. V súlade s § 297 zákona o finančnej správe sa na konania podľa štvrtjej časti nevzťahuje zákon o správnom konaní

(správny poriadok) okrem výkonu rozhodnutia. V rámci dvanástej hlavy štvrtej časti obsahuje zákon o finančnej správe komplexnú právnu úpravu konania vo veciach služobného pomeru. V trinástej hlave štvrtej časti zákona o finančnej správe (spoločné ustanovenia) je v § 308 obsiahnutá aj samostatná úprava počítania času. Preto včasnosť podania odvolania je potrebné posudzovať výlučne podľa zákona o finančnej správe.

12. V súlade s § 293 ods. 1 zákona o finančnej správe je možné proti prvostupňovému rozhodnutiu podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho oznámenia. Odlišná 8-dňová lehota je v uvedenom zákonom ustanovení stanovená pre podanie odvolania proti rozhodnutiu o uložení disciplinárneho opatrenia, čo však nebolo predmetom administratívneho konania. Podľa § 293 ods. 3 veta pred bodkočiarkou zákona o finančnej správe sa odvolanie podáva písomne oprávnenému orgánu, ktorý rozhodnutie vydal. Z tejto formulácie zákona zjavne vyplýva lehota aj miesto podania odvolania, a to 15 dní od oznámenia rozhodnutia priamo orgánu, ktorú rozhodnutie vydal s tým, že v preskúmvanej veci išlo o prezidenta finančnej správy. Túto dikciu podporuje aj ustanovenie § 308 ods. 4 prvá veta zákona o finančnej správe upravujúce počítanie času, podľa ktorého je lehota podľa § 293 ods. 2, 4 alebo 5 zákona o finančnej správe zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty odvolanie doručí oprávnenému orgánu alebo ak sa odvolanie odovzdá na poštovú prepravu. Z tejto formulácie zákona možno argumentom a contrario vyvodiť, že v iných veciach ako tých upravených v § 293 ods. 2, 4 a 5 zákona o finančnej správe neplatí, že je lehota zachovaná, ak sa odvolanie v posledný deň lehoty alternatívne buď doručí oprávnenému orgánu alebo odovzdá na poštovú prepravu. Ak by zákonodarca mal úmysel, aby v každom prípade postačovalo v posledný deň lehoty podať odvolanie na poštovú prepravu, neustanovil by túto možnosť výslovne len pre postup podľa § 293 ods. 2, 4 a 5 s opomenutím odsekov 1 a 3 uvedeného zákonného ustanovenia. Správny súd tiež uvádza, že zachovanie lehoty podaním odvolania na poštovú prepravu neplatí v právnom poriadku automaticky (napr. pri predpisoch hmotného práva), ale musí byť vždy výslovne ustanovené (najčastejšie v predpisoch procesného práva). Ustanovenie § 308 ods. 4 prvá veta zákona o finančnej správe tak predstavuje výnimku zakladajúcu zachovanie lehoty aj v prípade odovzdania odvolania v posledný deň lehoty na poštovú prepravu pre vybranú kategóriu vecí. V administratívnom konaní však nešlo o takúto výnimku, ale išlo o podanie odvolania podľa § 293 ods. 1 v spojení s ods. 3 zákona o finančnej správe, podľa ktorého je odvolanie možné podať len písomne priamo oprávnenému orgánu, ktorý rozhodnutie vydal. Na predmetnú vec nebolo možné aplikovať § 293 ods. 2 zákona o finančnej správe upravujúce podanie odvolania voči služobnému hodnoteniu, keďže v predmetnej veci išlo o žiadosť o doplatenie služobného platu. Nešlo ani o prípad podľa § 293 ods. 4 zákona o finančnej správe upravujúceho nesprávne poučenie účastníka konania, nakoľko prvostupňové rozhodnutie obsahuje riadne poučenie o tom, že odvolanie sa podáva u prezidenta finančnej správy na Finančnom riaditeľstve SR do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Rovnako nedošlo ani k odpusteniu zmeškania lehoty na podanie odvolania zo závažných dôvodov podľa § 293 ods. 5 zákona o finančnej správe, pričom žalobca takúto žiadosť ani nepodal.

13. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva (a tieto skutočnosti nie sú medzi účastníkmi konania sporné), že prvostupňové rozhodnutie bolo žalobcovi, resp. jeho právnomu zástupcovi doručené dňa 08. 02. 2024. Pätnásťdňová lehota na podanie odvolania určená podľa dní začala plynúť deň nasledujúci po doručení rozhodnutia ako udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začatie (§ 308 ods. 1 zákona o finančnej správe), teda dňa 09. 02. 2024 s tým, že posledný deň lehoty pripadol na 23. 02. 2024, pričom išlo o pracovný deň (piatok). V súlade s vyššie uvedeným záverom malo byť odvolanie najneskôr v tento deň doručené oprávnenému orgánu, ktorý vydal prvostupňové rozhodnutie (prezidentovi žalovaného). Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu bolo podané dňa 23. 02. 2024 na poštovú prepravu a žalovanému bolo doručené až dňa 26. 02. 2024. Žalovaný preto postupoval správne ak napadnutým opatrením vyhodnotil podané odvolanie ako oneskorené, nepristúpil k jeho vecnému prieskumu a prvostupňové rozhodnutie považoval za právoplatné.

14. Keďže žalobca nepodal odvolanie v zákonnej lehote, nezaoberal sa správny súd jeho argumentáciou uvedenou v časti III.1 správnej žaloby o nezákonnosti prvostupňového rozhodnutia. Tieto skutočnosti netvorili ani obsah napadnutého opatrenia, keďže v rámci neho žalovaný posudzoval podané odvolanie len z hľadiska jeho včasnosti a správne ho vyhodnotil ako oneskorené podané. Proti prvostupňovému rozhodnutiu tak nebol v zákonnej lehote podaný riadny opravný prostriedok a za tejto situácie je vylúčený jeho vecný prieskum správnym súdom.

15. Keďže žalobca nebol v konaní úspešný, nakoľko jeho žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, správny súd mu podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario nepriznal právo na náhradu trov konania. Správny súd nepriznal náhradu trov ani vo veci úspešnému žalovanému, pretože v súlade s § 168 SSP nezistil v predmetnej veci také dôvody, pre ktoré by to bolo možné spravodlivo požadovať.

16. Toto rozhodnutie prijal senát správneho súdu pomerom hlasov 3:0.

16. Toto rozhodnutie prijal senát správneho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia na Správny súd v Banskej Bystrici. O kasačnej sťažnosti rozhoduje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v dvoch vyhotoveniach.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom a kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.